

# ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

## Leadership in the Digital Age for School Administrators

กฤษณะ ไกรสี<sup>1</sup> อานนท์ เมธีวรฉัตร<sup>2</sup>  
Kritsana Krisee, Anond Metheevarachatra

### บทคัดย่อ (Abstract)

นักบริหารคือผู้นำที่มีความสำคัญต่อองค์กรจำเป็นต้องมีความสามารถ มีภาวะผู้นำ เป็นคุณสมบัติติดตัวนักบริหาร การมีวิสัยทัศน์ การตัดสินใจ การเสียสละ มีความคิดริเริ่ม รู้จัก การมีมนุษยสัมพันธ์ การเป็นที่ยอมรับของความเป็นผู้นำต่อลูกน้อง เป็นตัวอย่างและที่ปรึกษา ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความเข้าใจ ความสุข ความเสมอภาค มีเป้าหมายขององค์กรนำ ลูกน้องไปด้วยกันได้อย่างมีระเบียบ จากการที่มีความเป็นแปลงของโลกด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ผู้นำควรปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ คือภาวะผู้นำยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องผสมผสานความเข้าใจหลากหลายด้าน ทำให้เกิดการบริหารแนวใหม่ ที่ผสมผสานกัน ประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยี ด้านความรู้ใหม่ ด้านนวัตกรรม ด้านความเป็นมืออาชีพ ด้านมองการไกลสู่นาตคใหม่ ท้นต่อการเปลี่ยนแปลงของอนาคต

**คำสำคัญ(Keywords):** ภาวะผู้นำ; ยุคดิจิทัล; ผู้บริหารสถานศึกษา

### Abstract

The leadership for administrators is the activity of the educational administrators in leading a group of people or organizations that depend on the knowledge and ability in setting the vision, exchanging of the vision with the others for behaving with the willingness, providing the information, the new knowledge and the methods for accepting the change, coordinating and balancing the conflicts of the interest among the members and the stakeholders and getting the inspiration to the members for the connection and the achievement. For this journal, the author gives the importance in the leadership

---

**Received:** 2021-05-19 **Revised:** 2021-07-27 **Accepted:** 2021-08-12

<sup>1</sup> มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์  
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nskhonsawan Campus. Corresponding author,  
Corresponding Author e-mail: kritsanakrisee

<sup>2</sup> มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์  
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nskhonsawan Campus.

for the educational administrators in the modern times that manages under the change rapidly. The important factor affecting the success of the organization is the educational administrators. the educational administrators must have the knowledge and ability in the leadership and understand the context of technology changing the world society.

**Keyword:** Leadership; Digital; School Administrators

## บทนำ (Introduction)

ในยุคปัจจุบันโลกได้ก้าวเข้าสู่การใช้เทคโนโลยีเป็นปัจจัยหลักของการติดต่อสื่อสาร การทำงาน การเดินทาง รวมถึงมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ การปรับตัวต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้ การเรียนรู้พัฒนาตนเองจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง การพัฒนาให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมีสมรรถนะในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจึงจะสามารถสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ๆ ซึ่งจะเกิดผลดีต่อความก้าวหน้าทันสมัย และเกิดประโยชน์ทั้งตนเอง ครอบครัว และสังคมประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง<sup>4</sup> โรงเรียนจึงเป็นสถานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาคุณภาพของคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและทันสมัย สถานศึกษาหรือโรงเรียนต้องมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในยุคนี้เป็น ยุคดิจิทัล การจัดการศึกษาจำเป็นต้องให้ทันสมัย<sup>5</sup> ผู้บริหารสถานศึกษาควรปรับตัวก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เรียนรู้ ศึกษา และพัฒนาเทคนิคการบริหาร เพื่อพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

## ความหมายภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ (Leadership) เป็นลักษณะเฉพาะของผู้ที่เป็นผู้นำขององค์กร มีองค์ประกอบและคุณสมบัติตามความจำเป็นของการบริหารงาน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ดังนี้

รังสรรค์ ประเสริฐศรี ได้กล่าวว่า กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมส่วนตัวของบุคคลคนหนึ่งที่จะชักนำกิจกรรมของกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน (Shared Goal) หรือเป็นความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leaders) และผู้ตาม (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared Purposes) หรือเป็นความสามารถที่จะสร้างความเชื่อมั่น และให้การสนับสนุนบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายองค์การ

รัตติภรณ์จงวิศาล ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำเป็นคุณลักษณะ พฤติกรรม ความสามารถ หรือ กระบวนการที่ปฏิสัมพันธ์หรือเป็นวิธีการดำเนินชีวิตของ บุคคลที่สามารถมีอิทธิพลต่อผู้อื่น กลุ่มคน สามารถสร้าง แรงบันดาลใจ สร้างความปรารถนาทำให้เกิดความ

เชื่อถือ ศรัทธา การยอมรับ ความพยายาม การอุทิศตัว การใช้ความสามารถอย่างดีที่สุด และช่วยเพิ่มพลังอำนาจของผู้อื่น เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

วิโรจน์ สารรัตน์ ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารจะให้มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมของผู้อื่น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุ จุดมุ่งหมายขององค์การ จากนั้นยาดังกล่าว มีคำถามว่า ผู้บริหารทำให้ตนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนอื่นได้อย่างไร คำตอบก็คือ อำนาจ (Power) อำนาจนี้มาจาก หลายแหล่งแต่โดยทั่วไปมีมาจาก 6 แหล่งที่สำคัญคือ (Bartol, Martin, & Matthews, 1998)

1. อำนาจตามกฎหมาย (legitimate power) เป็นอำนาจที่มีตำแหน่งดำรงอยู่ในสายการบังคับบัญชาขององค์การตามอำนาจหน้าที่ (authority) ของ ตำแหน่งนั้น
2. อำนาจการให้รางวัล (reward power) เช่นการเลื่อนขั้นเงินเดือน การเลื่อนตำแหน่ง การสนับสนุน การศึกษา หรือการฝึกอบรม การให้การยอมรับ เป็นต้น
3. อำนาจการลงโทษ (coercive power) เมื่อมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เช่นการลดขั้นเงินเดือน การโยกย้ายงาน การให้ออกจากงาน เป็นต้น
4. อำนาจความเป็นผู้เชี่ยวชาญ (expert power) จากการมีประสบการณ์ความรู้หรือทักษะเชิงเทคนิค ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา
5. อำนาจการมีข้อมูล สารสนเทศ (information power) เนื่องจากได้ครอบครองและควบคุม ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญ และจำเป็นต่อการปฏิบัติงานและ การวางแผนขององค์การ
6. อำนาจเชิงอ้างอิง (referent power) เป็นอำนาจที่เกิดจากความนิยม ความชื่นชม ความนับถือ และความเป็นมิตรจากบุคคลอื่น

ยุวธิดา ชำปัญญา ได้กล่าวโดย สรุปของความหมายภาวะผู้นำเป็นองค์รวมของ คุณลักษณะ ความสามารถ พฤติกรรม และกระบวนการที่บุคคลหนึ่งมี อิทธิพลต่อบุคคลอื่นให้เชื่อ คล้อยตาม มีความต้องการจะทำ และลงมือทำอะไรบางอย่างตามที่บุคคลนั้นต้องการ โดยไม่ ใช้การบังคับ

พัชรา วาณิขคิน) ได้กล่าวโดย สรุปของความหมายภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำ โน้มน้าวและใช้อิทธิพล (อำนาจ/บารมี) ต่อคน (ผู้ตาม/ผู้อื่น) ผ่านสายสัมพันธ์อันเหนียวแน่นด้วยความไว้วางใจ และให้ การสนับสนุนตามความเหมาะสมของบริบทที่เป็นอยู่เพื่อ การบรรลุเป้าหมายขององค์การ

### บทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกชัย กี่สุขพันธ์ ให้ความหมายยุคดิจิทัล คือยุคของอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่างๆที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็น

เป็นข่าวสารภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา ดังนั้น ในฐานะ **ผู้บริหาร** สถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนทัศนคติและแนวคิดการบริหารของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดในระยะเวลาหรือแม้แต่สถานที่ คุณลักษณะยุคดิจิทัลที่สำคัญตามความคิดของผู้เขียนมี 3 ประการคือ

1. ความรวดเร็วในการสื่อสาร
2. การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในระยะเวลาหรือสถานที่

3. การใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่างๆให้ทุกคนสามารถจัดเก็บเข้าถึง ใช้พัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง

คุณลักษณะสำคัญของยุคดิจิทัลข้างต้นนี้จึงมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของสถานศึกษาซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาทัศนคติต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหารสถานศึกษาที่ถูกต้อง

การศึกษาในยุคดิจิทัล (Digital Education) สุขุม เฉลยทรัพย์ หมายถึงการจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกคนให้ได้มีโอกาสใช้คอมพิวเตอร์ไร้สายทำงาน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจ มีส่วนร่วม ความสนใจ และจัดระเบียบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผลการเรียนและนิสัยการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทักษะการค้นหาข้อมูล และการสื่อสารที่ดีขึ้น

ทั้งหมดนี้แหละคืออานิสงส์แห่ง "Digital Education" ที่แท้จริง ต้องย้ำว่า "แท้จริง" ถ้าเป็นแค่ "เปลี่ยน Digital" คงไม่ได้ ต้องไปให้ถึง "แก่น Digital" ผลพวงของ "Digital Education" จะเกิดที่ตัว "เด็ก" หรือ "ผู้เรียน" เป็นสำคัญนั่นคือ "Digital Student" เป็นนักเรียนที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อช่วยยกระดับ และปรับปรุงการเรียนหรือผลการเรียนของตนเอง รวมถึงการชีวิตความเป็นส่วนตัว (ปัญญาพนธ์ พูนสวัสดิ์. ม.ป.ป.)

ฟาฏินา วงศ์เลขา กล่าวถึงศตวรรษนี้เป็นยุคที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ต่างๆ จากทุกสารทิศทั่วทุกมุมโลกสามารถถ่ายทอดส่งต่อกันได้อย่าง ไร้ขีดจำกัดเพียงปลายนิ้วสัมผัสโดยใช้เวลาเพียงแค่เสี้ยววินาทีเท่านั้น การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาแบบก้าวข้ามพรมแดนสามารถชอกซอนไปได้ทั่วทุกมุมโลกตามที่ต้องการโดยผ่านระบบเครือข่าย ซึ่งปัจจุบันแวดวงทางการศึกษาหลายประเทศทั่วโลกกำลังก้าวข้ามรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิมๆ ที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน การจัดการเรียนการสอนถือว่าเป็นยุคของ **"โลกคือห้องเรียน"** ซึ่งกำลังจะแปรสภาพจากอดีตที่ห้องเรียนเป็นเพียงแค่ห้องสี่เหลี่ยมเล็กๆ มีครูทำ

หน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอด วิชาความรู้ให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนก็มีหน้าที่รับความรู้จากครูผู้สอน ซึ่งแตกต่าง จากปัจจุบันที่เริ่มมีการนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สนใจใฝ่เรียนรู้ สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้นด้วย

ดังนั้น ครูในยุคนี้จึงต้องมีคุณลักษณะที่เรียกว่า E-Teacher เช่น ต้องมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่โดยจัดการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อเทคโนโลยี มีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของตนเองตลอดเวลา มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนเองสู่นักเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหา

ความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัย เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้ เป็นต้น

### องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบของผู้นำทางวิชาการเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ผู้นำมีสัมพันธภาพกับมวลชนได้อย่าง งามและทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชายอมรับเลือกให้มาดำรงตำแหน่งซึ่งจะเป็นผลให้แสดงบทบาทและหน้าที่ได้ อย่างชอบธรรมและมีประสิทธิภาพมีนักวิชาการได้พูดถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการหลายท่านดังนี้ ดอลล(Doll, 1974) ได้วิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับลักษณะของการเป็นผู้นำ ซึ่ง ได้ข้อสรุปว่า ผู้นำทางวิชาการศึกษาที่ทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นคนที่มีลักษณะเอาใจเข้ามาใส่ใจเรา ผู้นำคนมีความรู้สึกไวต่อความต้องการหรืออารมณ์ของ สมาชิกในกลุ่ม ไม่มองลูกน้องว่าอยู่ในฐานะผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเท่านั้น จะต้องมองเขาในฐานะคนที่มีชีวิตจิตใจ มีความคิด มีความต้องการส่วนตัวด้วย
2. เป็นคนกระฉับกระเฉง ผู้นำจะต้องปฏิบัติตนให้สมาชิกเห็นว่าเป็นผู้ มีความกระตือรือร้น มี ความตื่นตัว ร่าเริงแจ่มใส
3. ได้รับการยอมรับจากสมาชิกว่าเป็นสมาชิกของกลุ่ม หมายถึง ผู้นำมิได้เป็นเพียงสมาชิกธรรมดา ของกลุ่มเท่านั้น แต่ยังรวมถึงพฤติกรรมของผู้นำนั้นจะต้องสอดคล้องกับเกณฑ์เฉพาะของกลุ่ม มีความคิดเห็น ไม่แปลกแยกจากกลุ่มมากนัก
4. เป็นที่พึ่งของสมาชิก ครู นักเรียน คนงานภารโรง ซึ่งต่างก็รอความช่วยเหลือเมื่อเผชิญปัญหา ดังนั้นผู้นำจะต้องเป็นที่พึ่งของคนเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม
5. เป็นพูดที่ควบคุมอารมณ์ตนเองได้ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการศึกษาจะต้องเผชิญกับ ความตึงเครียด ความวิตกกังวล ผู้นำจึงจำเป็นต้องควบคุมอารมณ์ตนเองให้ได้

6. เป็นผู้มีสติปัญญาเนื่องจากในสถานศึกษาต่างๆประกอบไปด้วยคณะครูที่มีสติปัญญา ดังนั้น ผู้นำของผู้มีปัญญาจึงจำเป็นต้องมีปัญญาด้วย ผู้นำทางการศึกษาควรจะต้องมีความรอบรู้ ทางวิชาการเป็นอย่างดี

7. เป็นผู้มีบทบาทการเป็นผู้นำของตนเอง ผู้นำจำเป็นต้องรู้บทบาทของตนเองอย่างเหมาะสม ความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาก็คงจะเกิดขึ้นได้ยาก คนเซวิก (Knezevick, 1984) ได้กำหนดบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ 17 ประการ คือ

1.ความสามารถในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน (Direction Setter) ผู้นำจะต้องช่วยให้ หน่วยงานบรรลุเป้าหมายได้ จึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการที่แจ้งทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของ หน่วยงาน

2.ความสามารถในการกระตุ้นภาวะผู้นำ (Leader Catalyst) คือ มีทักษะในการใช้กระบวนการ กลุ่มให้เกิดคุณค่าในการบริหารงาน ธรรมชาติของภาวะผู้นำและรู้วิธีการโน้มน้าวใจคน

3.ความสามารถในการเป็นนักวางแผน (Planner) รู้กระบวนการวางแผน สามารถนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการวางแผน

4.ความสามารถในการตัดสินใจ (Decision Maker) เพื่อแก้ปัญหาด้วยความสุขุมและรอบคอบ

5.ความสามารถในการเป็นผู้จัดองค์การ (Organizer) เข้าใจเกี่ยวกับการจัดและการพัฒนา องค์การรวมทั้งพฤติกรรมขององค์การเป็นอย่างดี

6.ความสามารถในการเป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change Manager) เป็นผู้กระตุ้นให้เกิด การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสิ่งใหม่ๆในวิชาชีพ

7.ความสามารถในการเป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) โดยเข้าใจรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ของ มนุษย์และระบบการสื่อสารทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

8.ความสามารถในการเป็นผู้สื่อสาร (Communicator) การรู้จักใช้เครื่องมือสื่อสารที่ดีทั้งในการ พูดและการเขียนทั้งในและนอกองค์การ รู้จักใช้วิธีให้ข้อมูลข่าวสารและรู้หลักการประชาสัมพันธ์

9.ความสามารถในการแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Manager) การจัดการกับความขัดแย้งที่ เกิดขึ้นในโรงเรียน และรู้จักหากวิธีที่ดีมาใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

10.ความสามารถในการเป็นผู้แก้ปัญหา (Problem Manager) การสามารถวินิจฉัยสาเหตุของ ปัญหา รู้กระบวนการแก้ปัญหา และความสามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้

11.ความสามารถในการเป็นผู้วิเคราะห์และจัดระบบ (System Manager) เข้าใจรูปแบบของ ทฤษฎีการบริหารและสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานได้อย่างชาญฉลาด

12.ความสามารถในการเป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (Instructional Manager) การเข้าใจ กระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาการของมนุษย์ การนำเทคโนโลยีมาช่วยในการเรียน การสอน การจัดการ สถานศึกษา และการพัฒนาหลักสูตร

13.ความสามารถในการบริหารงานบุคคล (Personal Manager) รู้เทคนิคในการสร้างภาวะผู้นำ รู้จักการเจรจาต่อรอง ยกย่องชมเชย และสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

14.ความสามารถในการบริหารทรัพยากร (Resource Manager) ความสามารถในการจัดการ เกี่ยวกับการเงินของสถานศึกษา วัสดุ งานด้านธุรการ และการอำนวยความสะดวกต่างๆ ประเมินผล และ การ อำนวยความสะดวกต่างๆ

15.ความสามารถในการเป็นผู้ประเมินผล (Appraiser) ต้องขอตายกระบวนการวัด และ ประเมินผล มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องสถิติต่างๆ

16.ความสามารถในการเป็นนักประชาสัมพันธ์ (Public Relator) ต้องมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร รู้กระบวนการกลุ่ม และปฏิสัมพันธ์กับระหว่างบุคคล ตลอดจนการพิจารณาเลือกใช้สื่อเพื่อ ประชาสัมพันธ์

17.ความสามารถใน ภาวะผู้นำในงานสังคม (Ceremonial Head) นอกจากความสามารถในการ บริหารต่างๆแล้วจากการเป็นผู้นำในการร่วมงานสังคมด้วย

## บทสรุป

การจัดการศึกษาทุกประเภท ทุกระดับนั้น งานด้านวิชาการนับเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะ จุดมุ่งหมายของการบริหารวิชาการอยู่ที่การสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติ ตามที่ต้องการ งานวิชาการเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพ และความสำเร็จของสถานศึกษา ความสำเร็จของสถานศึกษา มักจะพิจารณาจากคุณภาพของผลผลิต ดังนั้น คุณภาพของผลผลิตจึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพใน การดำเนินงานด้านวิชาการของสถานศึกษาด้วยเหตุนี้การบริหารงานด้านวิชาการ จึงเป็นงานที่สำคัญของ ผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบในการใช้หลักการในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้นั้นสิ่งสำคัญคือการมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนั้นผู้นำทางวิชาการ หรือผู้บริหาร สถานศึกษาต้องคุณสมบัติ คุณสมบัติเป็นที่ยอมรับของครู บุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นที่ยอมรับของ สังคม และใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารจัดการ และต้องมีคุณสมบัติดังนี้ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศตน ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา มีความ รับผิดชอบ ยุติธรรม ซื่อสัตย์ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการครองตนที่ดี ไม่มีหนี้สินส่วนตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุขสิ่งเสพติด 4) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความศรัทธาและยอมรับด้านคุณธรรม จริยธรรมจากนักเรียน ครู เพื่อนผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชา กรรมการสถานศึกษา

## เอกสารอ้างอิง (Reference)

พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง

ฟ้าภูมิมา วงศ์เลขา. (2560). *การจัดการเรียนการสอนในโลกยุคดิจิทัล*. สืบค้น 24 กันยายน 2560, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php>.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทธนธัชการพิมพ์จำกัด.

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2560). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: พังขารา วาณิชชิติน. (2560). *การพัฒนาภาวะ ผู้นำ: จากทฤษฎีสู่แนวปฏิบัติที่ดีและกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

Doll, C. Ronald. (1974). *Curriculum Improvement*. 3<sup>rd</sup> ed Boston: Allyn and Bacon.

Knezevich, S. J. (1984). *Administration of public education*. 4<sup>th</sup> ed. New York: Harper and Row.